

Magda Olesiuk-Okomska
„Przestępstwa konwencyjne w polskim prawie karnym”

Streszczenie

Rozprawę poświęcono problematyce przestępstw konwencyjnych w polskim prawie karnym. Biorąc pod uwagę cel pracy, został sformułowany i przyjęty w formie pytania następujący główny problem badawczy: *W jakim zakresie polski ustawodawca realizuje w krajowym prawie karnym zobowiązania międzynarodowe do objęcia penalizacją określonych typów zachowań, wynikające z przyjętych wielostronnych umów międzynarodowych?* Na jego podstawie opracowano hipotezę główną, która brzmi następująco: *Polski ustawodawca w pełnym zakresie realizuje w krajowym prawie karnym zobowiązania do penalizacji określonych typów zachowań, wynikające z zawartych wielostronnych umów międzynarodowych.*

Główny problem badawczy implikował postawienie szczegółowych problemów badawczych, w odpowiedzi na które sformulowano tezy szczegółowe. Wyraźnie wytyczyły one dalszy przebieg procesu badawczego, w trakcie którego zastosowano następujące metody badawcze: historyczną oraz historyczno-prawną, dogmatyczno-prawną, teoretyczno-prawną, analityczną, prawno-porównawczą oraz badania typu *desk research*.

Rozprawa doktorska zbudowana jest z pięciu rozdziałów, poprzedzonych wstępem i zwieńczonych zakończeniem. Ponieważ, zgodnie z krajową myślą prawniczą, przestępstwa konwencyjne mieszczą się w zakresie przedmiotowym międzynarodowego prawa karnego, pierwszy rozdział poświęcono zagadnieniom definicyjnym i systemowym jego dotyczącym. Zwrócono uwagę na sporność koncepcji międzynarodowego prawa karnego i wynikające z tego tytułu problemy. Podjęto próbę wypracowania definicji międzynarodowego prawa karnego, pozostającej w zgodzie z aktualną doktryną światową, oraz określenia jego zakresu przedmiotowego i podmiotowego. Przedstawiono i opisano katalog czynów zabronionych stanowiących przedmiot jego zainteresowania, tj. zbrodni międzynarodowych.

Rozdział drugi obejmuje zagadnienia definicyjne i systemowe w zakresie transnarodowego prawa karnego, które to prawo obejmuje właśnie przestępstwa konwencyjne. Omówiono pojęcie i przedstawiono definicję tego, stosunkowo nowego w polskiej doktrynie i pozostającego poza głównym nurtem jej zainteresowania, działu prawa. Uzasadniono cel wyodrębnienia

transnarodowego prawa karnego. Wskazano i omówiono różnice pomiędzy transnarodowym i międzynarodowym prawem karnym.

W rozdziale trzecim wskazano źródła obowiązywania transnarodowego prawa karnego na tle zasad obowiązywania polskiej ustawy karnej. Omówiono źródła polskiego prawa karnego, ze szczególnym wskazaniem na miejsce wielostronnych umów międzynarodowych w tym systemie. Przedstawiono także zasady obowiązywania ustawy karnej pod względem czasu, miejsca i osób, wyróżniając, kluczową z perspektywy transnarodowego prawa karnego, zasadę represji wszechświatowej.

W rozdziale czwartym omówiono stan implementacji przez polskiego ustawodawcę norm konwencyjnych w Kodeksie karnym. Wskazano przepisy zawartych wielostronnych umów międzynarodowych zobowiązujące Polskę do objęcia penalizacją określonych w nich typów zachowań. Posługując się systematyką przyjętą w ustawie karnej, wskazano zamachy na dobra chronione prawem, do kryminalizacji których Polska zobowiązała się zawierając wielostronne umowy międzynarodowe. Przedstawiono krajowe regulacje kodeksowe obowiązek ten realizujące, a ich zgodność z normami konwencyjnymi poddano ocenie.

W rezultacie analizy przeprowadzonej w rozdziale czwartym, otrzymano katalog wielostronnych umów międzynarodowych nakładających na Polskę obowiązek penalizacji zamachów na dobra chronione w Kodeksie karnym oraz przestępstw konwencyjnych w nim penalizowanych, który - w formie tabeli - załączono do rozprawy.

W ostatnim rozdziale rozprawy, piątym, omówiono stan implementacji przez polskiego ustawodawcę norm konwencyjnych w przepisach pozakodeksowych. Poza tradycyjnie typizowanymi w ustawach innych niż Kodeks karny przestępstwami handlu niewolnikami, związanymi z narkotykami i przestępstwem zanieczyszczenia morza, w rozdziale tym ujęto także przestępstwa związane z naruszeniem praw autorskich i praw pokrewnych popełnione za pomocą systemu informatycznego.